



---

Kommunal og regionaldepartementet  
Akersgata 59,  
Postboks 8112 Dep,  
0032 Oslo  
[postmottak@krd.dep.no](mailto:postmottak@krd.dep.no)

Tønsberg 2. mars 2012

**Høringsuttalelse - Forslag til endringer i byggesaksforskriften om kommunenes adgang til å gi pålegg om utbedring av bevaringsverdige bygninger.**

Fortidsminneforeningen Vestfold avdeling viser til departementets forslag til forskriftsbestemmelser i byggesaksforskriften om kommunenes adgang til å gi pålegg om utbedring av bevaringsverdige bygninger. jf. plan- og bygningsloven § 31-4, som er sendt ut på høring med frist 2.mars 2012.

På bakgrunn av våre erfaringer fra Vestfold, sist og ikke minst saken om Linaeegården i Sandefjord, mener Fortidsminneforeningen det er på høy tid å få en forskrift om utbedring av verneverdige bygninger på plass. Vi har sett alt for mange saker i Vestfold hvor eiere spekulerer i forfall for å underminere politiske ønsker og vedtak om vern av bevaringsverdig eiendom i den hensikt å oppnå en større økonomisk gevinst i strid med almenhetens interesser. Beklageligvis mangler gjeldende lovparagraf maktmuligheter og en ny forskrift må ha til hensikt å rette opp denne mangelen. Noe annet vil være å oppfordre til underminering av lovlig fattede politiske planvedtak. Forskriften er etterspurt over lang tid av verneorganisasjoner og Stortinget. Slik forslaget nå ser ut er det vanskelig å se at forslagsstiller faktisk ønsker en fungerende § 31-4. Vi forutsetter naturligvis at en forskrift blir utformet slik at den blir effektiv etter sitt formål. Vi kan beklageligvis ikke se at foreliggende forslag gjør Plan og bygningslovens § 31-4 til en brukbar og effektiv paragraf. Vi ber derfor Kommunal og regionaldepartementet revidere forslaget tekst. Vi viser for øvrig til innspillet fra Byantikvaren i Oslo som samsvarer godt med hva Fortidsminneforeningens Vestfold avdeling mener om saken.

Forslaget til ny forskrift er beklageligvis upresis og lite hensiktsmessig utformet. Forslaget begrenser muligheten til å bruke § 31-4 i en grad som medfører status quo, dvs fortsatt manglende virkemidler mot spekulativt forfall i strid med politiske vernevedtak.

Fortidsminneforeningen mener forskriften bør omfatte alle verneverdige byggverk og ikke bare bygninger som departementet innskrenker forskriften til å gjelde. Vern dreier seg i dag om anlegg og helheter i videre forstand enn hva begrepet bygning favner om. Begrepet byggverk vil dessuten samsvare med Plan og bygningslovens begrepsbruk og innebære konsistens i lovverket.

Fortidsminneforeningen mener departementet bør bruke begrepet verneverdi uten gradering. En enklere lovtekst vil føre til færre misforståelser.

Fortidsminneforeningen er enig med Byantikvaren i Oslo i at begrepet "åpenbart" bør fjernes fra § 20-2, første ledd.

Fortidsminneforeningen er i likhet med Byantikvaren i Oslo forundret over merknadens ordlyd om at *manglende ytre vedlikehold vil ikke være tilstrekkelig. Det er ikke noe vilkår at forfallet skal være kommet langt, men tilstanden skal være lett å se.* Slike tåketete formuleringer vil kun være utgangspunkt for uenigheter rundt hva som kan pålegges.



## FORTIDSMINNEFORENINGEN VESTFOLD AVDELING

Departementet foreslår at eier skal gis anledning til å fremme alternative forslag til bruk og utbedring. At dette tas inn i forskriften leder til at det legges opp til dispensasjon fra gjeldende plan eller omregulering. En slik prosess vil trenere vedlikehold der det er hardt tiltrengt og burde vært umiddelbart igangsatt.

Fortidsminneforeningen ber om at frister i forbindelse med pålegg om istandsetting følger Plan og bygningslovens normale frister, dvs. 3 ukers uttalefrist til pålegg. Det er uheldig om de deler av Plan og bygningsloven som dreier seg om bevaring gis andre målestokker enn de andre delene av loven.

Fortidsminneforeningen ber departementet fjerne kravet om at kommunen skal orientere tiltakshaver om andre bruksmuligheter som kan vurderes. Vi kan ikke se at dette ligger innenfor bygningsmyndighetenes kompetanse og vil tro eier selv vil fremføre slike vurderinger ut fra egeninteresse.

Forslagets ordlyd *Pålegg kan ikke gis når fremtidige bruksmuligheter, eiendommens økonomiske bæreevne eller den ansvarliges situasjon taler mot det* underminerer bruken av §31-4. Økonomien i å utvikle verneverdige eiendommer brukes svært ofte bevisst av tiltakshavere og eiere for å kjempe igjennom tillatelse til riving selv om det i realiteten finnes fullverdige bruksmuligheter som kanskje gir noe mindre gevinst enn sanering og nybygg. Hele planverkets del som omhandler bevaring fremstår meningsløs om slike vurderinger skal avgjøre hvorvidt en bygning skal opprettholdes eller rives. Ofte begrunnes spekulativt forfall nettopp slik for å vinne gehør for eiers interesse av riving og nybygg på en tomt. Etter vår oppfatning blir forskriften meningsløs om forslagets ordlyd blir stående på dette punktet.

Fortidsminneforeningens Vestfold avdeling er svært glad for at Kommunaldepartementet har utarbeidet et forslag til forskrift om kommuners adgang til å gi pålegg om utbedring av verneverdige bygninger, men skal forskriften ha noen mening må den omarbeides vesentlig slik at den faktisk kan brukes og ikke bare innebærer et status quo. Fortidsminneforeningen viser til Stortingets behandling av saken og vil tro våre bemerkninger til denne saken er mye i tråd med hva Stortinget har forutsatt.

For styret  
Fortidsminneforeningen Vestfold avdeling

Ragnar Kristensen  
leder

Sign.

Elisabeth Holmsen  
styremedlem

Kopi: Miljøverndepartementet, Riksantikvaren, Vestfold fylkeskommune,  
Fortidsminneforeningen sentralt